

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I.4130.111.2023

Kielce, dnia 30-06-2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr V/6/2023 Rady Miejskiej w Starachowicach z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie wprowadzenia *"Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Starachowice w 2023 r."* w części:

- obejmującej § 9 ust. 1 załącznika do uchwały – w zakresie słów "czasowo odebrane";
- obejmującej załącznik nr 1 do Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Starachowice w 2023 r. – w zakresie wyrażenia "Zobowiązuję się do opłacenia lekarzowi weterynarii, z którym Gmina Starachowice posiada podpisaną umowę na świadczenie usług weterynaryjnych, 50% kosztów sterylizacji/kastracji*" oraz do sprawowania szczególnej opieki nad zwierzęciem w okresie pozabiegowym." oraz wyrażenia "Zobowiązuję się do szczególnej opieki nad zwierzęciem w okresie po zabiegu. W przypadku wystąpienia podczas zabiegu lub bezpośrednio po nim konieczności przeprowadzenia innych zabiegów leczniczych lub podania leków, zobowiązuje się do poniesienia ich kosztów."

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 25 maja 2023 r. Rada Miejska w Starachowicach podjęła uchwałę nr V/6/2023 z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie wprowadzenia *"Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Starachowice w 2023 r."*

Uchwała w dniu 31 maja 2023 r. została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu, który pismem z dnia 16 czerwca 2023 r. zawiadomił Przewodniczącego Rady Miejskiej o wszczęciu postępowania nadzorczego i wyznaczył termin na złożenie wyjaśnień w sprawie. W odpowiedzi na pismo Przewodniczący Rady Miejskiej udzielił informacji, że w ocenie Gminy Starachowice zakwestionowane przez organ nadzoru zapisy nie naruszają prawa. Podczas badania legalności uchwały organ nadzoru uznał, iż postanowienia załącznika do uchwały – Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Starachowice w 2023 roku (dalej: Program opieki), jak również zapisy załącznika nr 1 do Programu opieki – wniosku o dofinansowanie zabiegu weterynaryjnego w ramach "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Starachowice w 2023 r." (dalej: wniosek o dofinansowanie) zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa.

W Programie opieki Rada Miejska postanowiła w § 9 ust. 1, że "Zwierzęta gospodarskie czasowo odebrane zostaną przekazane do gospodarstwa rolnego w miejscowości Świętomarz 20, 27 – 225 Pawłów". Zdaniem organu nadzoru powyższa regulacja narusza art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 572; dalej: u. o. z.). Przepis ten obliguje bowiem organ uchwałodawczy gminy do wskazania gospodarstwa rolnego w celu "zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich". Przy takim sformułowaniu ustawowym nie może być mowy, aby wolą ustawodawcy było zapewnienie miejsca w gospodarstwie rolnym jedynie zwierzętom gospodarskim czasowo odebranych. Należy zaznaczyć, że ustawodawca posługuje się pojęciem "zwierząt gospodarskich", nie wprowadzając w tym przedmiocie żadnych dodatkowych ograniczeń. Chodzi zatem o wszystkie zwierzęta gospodarskie, które w zaistniałym stanie faktycznym wymagają umieszczenia w gospodarstwie rolnym z powodu szeregu różnych przyczyn, co potwierdza chociażby wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt: II SA/Wr 602/14. Będą to zatem zwierzęta, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, jak również zwierzęta gospodarskie odebrane dotychczasowemu właścicielowi na podstawie odrębnych przepisów. W świetle powyższego stanu rzeczy należy uznać, że Rada Miejska w sposób nieuprawniony ograniczyła krąg zwierząt gospodarskich przyjmowanych do gospodarstwa rolnego wyłącznie do zwierząt gospodarskich czasowo odebranych.

Z kolei we wniosku o dofinansowanie Rada Miejska nałożyła na właściciela zwierzęcia następujące obowiązki: opłacenie lekarzowi weterynarii 50% kosztów sterylizacji/kastracji, sprawowanie opieki nad zwierzęciem w okresie po zabiegu i poniesienie kosztów innych zabiegów leczniczych lub leków. W ocenie organu nadzoru Rada Miejska nakładając powyższe obowiązki przekroczyła delegację ustawową przyznaną na podstawie art. 11a w zw. z art. 11 u. o. z., ponieważ

przepis ten nie przyznaje radzie gminy uprawnienia do nakładania na właścicieli zwierząt chcących skorzystać z dofinansowania przedmiotowych zabiegów jakichkolwiek obowiązków. Powyższego nie zmienia okoliczność, iż rada gminy dysponuje pewną swobodą w opracowaniu zasad na jakich takie zabiegi będą odbywać się. Swoboda ta jest bowiem ograniczona przez zakres przyznanej radzie gminy przez ustawę kompetencji. W konsekwencji więc regulacja obowiązków właścicieli zwierząt stanowi nieuprawnioną ingerencję lokalnego prawodawcy w sferę materii ustawowej oraz naruszenie zasady prawidłowej legislacji. Należy przy tym podkreślić, że uregulowania aktu prawa miejscowego dotyczące obowiązków jednostki muszą mieć bezpośrednie oparcie w upoważnieniu ustawowym, a nie jedynie nie być z nim sprzeczne. Stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 30 marca 2022 r., sygn. akt: II SA/Ke 53/22, jak również w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 grudnia 2019 r., sygn. akt: IV SA/Wa 1927/19. Zawarta w nich argumentacja dotycząca braku delegacji dla rady gminy do określenia obowiązków osoby adoptującej bezdomne zwierzęta pozostaje aktualna w niniejszej sprawie i wobec tego trzeba uznać, że w art. 11a w zw. z art. 11 u. o. z. brak jest delegacji dla Rady Miejskiej do nałożenia przedmiotowych obowiązków na właścicieli zwierząt, a regulowanie sytuacji prawnej podmiotów bez podstawy prawnej stanowi przekroczenie upoważnienia ustawowego.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż wydanie rozstrzygnięcia we wskazanym w sentencji zakresie jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Rafał Nowak
Wicewojewoda Świętokrzyski